

Dosarul nr. 2ra-484/21

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi sediul central (jud. N. Ghedrovici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Organizației de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Vitalie Cristea cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 12 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată și menținută hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 4 februarie 2020, OCN „Ideal Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Cristea cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că între OCN „Ideal Credit” SRL și Vitalie Cristea a fost încheiat contractul de credit nr. 73/18 din 23 septembrie 2019, prin care OCN „Ideal Credit” SRL s-a obligat să-i acorde lui Vitalie Cristea un credit în valoare de 8 700 de lei, care urma a fi rambursat în 18 rate lunare, începând cu data de 23 octombrie 2019, iar pârâtul s-a obligat să achite prețul contractului și a dobânzii aferente în conformitate cu prevederile contractuale și cu graficul rambursării creditului.

A menționat că debitorul Vitalie Cristea și-a onorat obligațiunile asumate în termenul prevăzut în contract doar pentru rata din 23 octombrie 2019, fiind în întârziere cu achitarea datoriei la credit cu rata din 23 noiembrie 2019.

La fel, neonorând obligațiile financiare, Vitalie Cristea încalcă condițiile contractului de credit nr. 73/18 din 23 septembrie 2019 și anume pct. 7.1, care

prevede că creditul și dobânda se rambursează nu mai târziu de ultima zi a perioadei de gestiune, conform graficului de rambursare din pct. 7.2 al contractului, prin depunerea mijloacelor bănești în casieria organizației, iar conform pct. 8.1 al contractului nominalizat, pentru neachitarea în termen a plăților și/sau a unei părți la credit și dobânda calculate potrivit prevederilor contractului, debitorul va plăti Organizației o penalitate în mărime de 50 de lei, pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, pentru perioada de întârziere 24 noiembrie 2019 - 4 februarie 2020, a fost calculată penalitatea în mărime de 3 650 de lei.

A comunicat că în scopul soluționării amiabile a litigiului, OCN „Ideal Credit” SRL a somat de nenumărate ori pârâtul referitor la restituirea sumelor restante, însă, ultimul nu a restituit datoria, iar la 18 decembrie 2019, prin scrisoare recomandată, a somat debitorul, solicitând rambursarea către OCN „Ideal Credit” SRL a datoriei restante în termen de 7 zile calendaristice, totodată informându-l despre consecințele ce vor surveni în cazul neonorării obligațiilor sale, însă, debitorul Vitalie Cristea nu a reacționat, refuzând în continuare achitarea împrumutului în condițiile stabilite.

Așadar, a precizat OCN „Ideal Credit” SRL că pretinde încasarea din contul lui Vitalie Cristea a sumei restante a împrumutului (rate scadente, dar neachitate) în sumă de 8 700 de lei, a dobânzii contractuale la zi în valoare de 1 827 de lei, a penalității în sumă de 3 650 de lei conform condițiilor contractuale (pct. 8) și este calculată în mărime de 50 de lei pentru fiecare zi de întârziere, în total a sumei de 14 177 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 19, 391, 774, 776, 823-839, 858, 861, 867, 872, 874, 901, 947, 1069, 1637, 1640 Cod civil, art. 4, 5, 7, 12, 42, 60, 70, 75, 76, 80, 81, 83, 86, 87, 96, 166, 167, 174-178 CPC, art. 3 din Legea privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, art. 4, 5 din Legea privind protecția consumatorului.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Vitalie Cristea în beneficiul OCN „Ideal Credit” SRL a sumei de 14 177 de lei cu titlu de datorie și a taxei de stat în sumă de 425,31 de lei.

La 9 iunie 2020, OCN „Ideal Credit” SRL a depus cerere suplimentară de concretizare a acțiunii, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Vitalie Cristea a împrumutului în mărime de 8 700 de lei, a dobânzii contractuale în mărime de 4 263 de lei, a penalității contractuale în mărime de 7 250 de lei, a taxei de stat în mărime de 617,55 de lei și a cheltuielilor pentru citarea publică în mărime de 372 de lei.

Prin hotărârea din 15 iunie 2020 a Judecătoriei Anenii Noi sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Vitalie Cristea în beneficiul OCN „Ideal Credit” SRL datoria conform contractului de credit nr. 73/18 din 23 septembrie 2019, în sumă de 12 963 de lei, taxa de stat în mărime de 617,55 de lei și suma de 372 de lei cu titlul de cheltuieli pentru citarea publică.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că potrivit prevederilor art. 39 din Legea nr. 1125 din 13 iunie 2002 pentru punerea în aplicare a Codului civil, dispozițiile art. 942-945 Codul civil, introduse prin Legea nr. 133/2018 se aplică, începând cu 1 martie 2019, și obligațiilor izvorâte din contracte încheiate înainte de 1 martie 2019 sau din alte temeuri survenite înainte de 1 martie 2019.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate alegațiile apelantei precum că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 942 alin. (4) Cod civil și a încasat doar dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fără a fi încasată penalitatea, deoarece prevederile cu privire la clauza penală sunt lipsite de careva teme de drept, or potrivit prevederilor legale se interzice încasarea din contul debitorului/pârât, având statut de consumator, a datoriei formate din comisioanele impuse de creditor, de monitorizare și de administrare a împrumutului.

La 8 februarie 2021, prin intermediul oficiului Poștal, OCN „Ideal Credit” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 12 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri de casare parțială a hotărârii primei instanțe în latura ce ține de respingerea acțiunii OCN „Ideal Credit” SRL privind încasarea de la Vitalie Cristea a penalității contractuale în mărime de 7 250 de lei, admiterea capătului pretenției din cererea de chemare privind încasarea penalității contractuale în mărime de 7 250 de lei, în rest, hotărârea primei instanțe a o lăsa fără modificări.

Totodată, OCN „Ideal Credit” SRL a solicitat și încasarea de la Vitalie Cristea în beneficiul OCN „Ideal Credit” SRL a cheltuielilor de judecată sub forma plății taxei de stat în ordine de apel și recurs, în mărime totală de 774 de lei și a cheltuielilor de judecată sub forma plății asistenței juridice a avocatului în mărime de 2 000 de lei.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, nemotivată și pasibilă de a fi casată.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au încălcat norma de drept material aplicabilă prezentei spețe și au aplicat-o eronat, pe motivul că nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, interpretând-o eronat.

Având în vedere pct. 1.9 și 1.11 din contractul de credit nr. 73/18 din 23 septembrie 2019, a menționat că instanța de apel la motivarea soluției pe caz a făcut confuzie între dobândă contractuală și dobândă de întârziere.

Instanța de apel nu a luat în considerație și prevederile art. 942 alin. (1) Cod civil, interpretând eronat această normă juridică și a aplicat-o eronat la speța dată, or în temeiul acestei norme juridice, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.

Astfel, dobânda pe care o pretinde OCN „Ideal Credit” SRL nu se referă la dobândă de întârziere pentru sume de bani ce nu au fost plătite la scadență ratele de creditare, această dobândă pe care o pretinde și care a fost încasată de prima instanță se referă anume la plata lunară pentru creditul acordat.

Deci, anume aici prima instanță și instanța de apel au manifestat o aplicare eronată a prevederilor art. 942 alin. (1) Cod civil și nu au aplicat prevederile art. 874 și 1743 alin. (1) Cod civil.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare eronat au aplicat prevederile art. 942 alin. (4) Cod civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere.

Or, dobândă pe care o pretinde OCN „Ideal Credit” SRL nu se referă la o dobândă de întârziere, ci se referă anume la plata lunară pentru creditul acordat, iar în acest context, pentru neonorarea plății lunare a dobânzii contractuale, OCN „Ideal Credit” SRL pretinde și o penalitate contractuală, pretenție care este liberă la alegerea sa și nu poate fi aleasă ca o opțiune după cum își motivează soluția prima instanță și instanța de apel, fie dobândă sau fie penalitate.

La 23 februarie 2021, în adresa lui Vitalie Cristea a fost expediată copia cererii de recurs depusă de OCN „Ideal Credit” SRL, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 94).

Corespondența menționată care conținea copia cererii de recurs, expediată în adresa lui Vitalie Cristea a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 95).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 30 decembrie 2020 la adresa electronică a OCN „Ideal Credit” SRL și a reprezentantului acesteia, avocatului Veaceslav Spalatu, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 76 vol. I),

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 8 februarie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de OCN „Ideal Credit” SRL, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Ideal Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Veaceslav Spalatu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic